

תקופת הסבוראים: הגבורים ששמרו על הגמרא

הסיפור המפלא על מסירות נפש, ענוה, ואהבת ה'
– מיד אחרי חתימת התלמוד הבבלי.

הַאוֹצֵר הַגָּדוֹל נִחְתָּם!

- בשנת 500 לספירה בערך, רב אשי ורבינא סימו לכתב את התלמוד הבבלי (הגמרא).
- זהו ארוע עצום! הגמרא היא האוצר של עם ישראל. הם היו האחרונים שלמדו הלכות חדשות (רב אשי ורבינא סוף הוראה).
- החכמים הודו לה' על המתנה הנפלאה, אך שאלו: מי ימשיך לשמר על הגמרא עכשו?

מי היו רבנן סבוראי?

אחרי האמוראים, באו חכמי בבל
שנקראו סבוראים (מהמילה סברא
= להסביר ולהבין).
הם כמו פועלים חרוצים
שמסדרים את הבניין בעזרת ה':

הסבוראים: לא הוסיפו הלכות, אלא הסבירו,
הכריעו וסדרו את הטקסט שיהיה ברור לכלנו!

האמוראים: בנו
את הקירות של הגמרא
(הנו וולכות חדשות).

הַגְבוּרִים לֹלֵא שִׁמוֹת

- רב שרירא גאון מספר לנו
שהסבוראים פרשו את כל
מה שהיה תלוי ועומד.

- אבל יש בהם דבר מדהים
מאוד!

- רוב הסבוראים עבדו קשה את
הגמרא, ומרב ענוה – לא
חתמו את שמם!

- הם לא חפשו כבוד.
כל מה שהם רצו זה להגדיל
תורה ולשוף ולשמח את ה'
יתברך.

מה הם עשו בגמרא?

1. מסכת קדושין: הסבוראים (כמו רב עינא ורב סימונא) סדרו את ההתחלה של המסכת!

2. מסכת סנהדרין: הגמרא שואלת מי משלם על המשקה לאדם הנדון למות? רב רבאי מרוב פסק: "הציבור!" – כי כל שוט ישראל חייב לעזור באהבה למי שבצער.

הימים החשוכים: גזרות השמד

תקופת הסבוראים נמשכה כחמשה
דורות. בדור השני קרה אסון. מלכי
פרס הרשעים שנאו את התורה
והטילו גזרות שמד! במשך 50 שנה
כמעט כל הישיבות בבבל נסגרו!

היהודים לא יכלו ללמד בפנובי,
אך בסתרי הם המשיכו להתפלל
לה' מכל הלב וללמ'ד
במסירות נפש.

נס האש והמרד בפרסים

מנהיג היהודים, מר זוטרא (ראש הגולה), ראה מן השמים מראה פלא: עמוד של אש! מר זוטרא הבין שה' איתו, אסף בגבורה 400 אנשים, ויצא למלחמה בפרסים. על פי המסורת בסדר עולם זוטא, הוא נצח ושלט שם במשך 7 שנים של חפש ללמד תורה!

צער, אבל גם תקווה והשגחה

לאחר 7 שנים, הפרסים תפסו את מר
זוטרא והרגו אותו על גשר העיר מחוזא.
אמנם זה עצוב, אך ה' תמיד שומר על
עם ישראל!

בדיוק באותו היום, בהשגחה פרטית,
נולד לו בן (מר זוטרא השני).

התינוק נצל, גדל, ועלה מבבל לארץ
ישראל להיות ראש החכמים בטבריה!

הדור השלישי: האור חוזר לשיבות!

אַחרי חמשים שנות גזרות קשות, חכמי הסבוראים היו נאִמנים ולא וָתְרוּ!
בשנת 589 קם גבור רוחני: רב חנן מאישקיא. הוא פתח מחדש את ישיבת פומבדיתא המפרסמת!
קול התורה, התפלה וההודיה לה' שוב נשמע בכל רחבי בבל. תורת ישראל נצחה!

כבוש ישמעאל ודרך ארץ

בתקופה הזו היה שינוי בעולם: ישמעאל יצא לזקראת השליט החדש וקיבל אסבר יפות. בזכות זה, חכמי ישראל יכלו להמשיך ללמד גמרא בשקט, והודו לה' על השלום.

בדור הרביעי, ראש הישיבה היה רב יצחק. ישמעאל (הערבים) לקחו את השלטון בבבל מידי הפרסים. התורה מלמדת וכבוד. רב יצחק ילקרא השליט יפדש וקויבל אותו.

מעשה בוסתנאי – החלום של המלך

בסוף תקופת הסבוראים, המלך הפרסי חלם חלום מוזר:
הוא ראה עצמו בבוסתן (פרדס), והוא עוקר בכוח את כל
העצים! כשבא לעקר את השתיל האחרון בגן, לפתע הזדקף
מולו איש מפאר עם מגן – זה היה דוד המלך, שהזהיר אותו
שלא לפגוע בשתיל האחרון!

השתיל האחרון של דוד המלך

חכם יהודי צדיק פתר למלך את
החלום: העצים הם משפחת המלוכה
היהודית. השתיל האחרון הוא
תינוק מזרע דוד, האחרון שנשאר
בחיים, וה' עצר אואותך כדי
שתשמר עליו!
המלך דאג לתינוק, שנקרא בוסתנאי
(על שם הבוסתן). כך שמר ה'
בנס על שושלת מלכות דוד!

בוסתנאי והזבוב: כבוד ואמונה

כשבוסתנאי עמד לפני המלך,
עמד זבוב על מצחו ועקץ אותו!
אבל בוסתנאי לא הזיז יד.
מדוע? הוא אמר בענוה:
לפני מלך בשר ודם צריך לעמד
בכבוד, וקל זמר לפני מלך מלכי
המלכים, הקדוש ברוך הוא!
בזכות זה המלך העריך אותו, וצורת
זבוב הפכה לסמל בחותם שלו!

המורשת הרוחנית של הסבוראים

ענוה לפני ה'

הם עבדו שנים על הגמרא
ולא חתמו את שמם כלל.

מסירות נפש

גם בשנות שמד וסכנה,
המשיכו לשמר וללמד
בסתר.

אחריות אמתית

שמרו את הגמרא מסדרת,
והעבירו אותה בשלמות
לדורות הבאים!

שלשלת הזהב מגיעה עד אלינו!

חוביאי ונטלרה

בטקליח קיפריעני

שללית כל אחיית

תנאים

תורה/ה/ נחמד בזהב תוורר
תסודותית דעכז כרמתיכית
בשרישלשלאח סמי ב חסדיית
טויכז עיניל

אמוראים

אנדה לוחניס בתתחח"איזר
בכזניס, וטליודאיפ חאניס
באתרפ חמד אדחמד תזית
אחזכיס שזרית

סבוראים

חאסרה תזניס תעזרי מביה
תוודת וסופ תמזת כמזכז
בשלשלת בשלשלת תוזת
תוזת ישרתל

אנחנו!

ילדים אהובים, כאשר אתם
לחמדים תודת תחמסל ש שורת
תורל כזדמזר לנו טח תוזת
לכזת תורת אסח

אחרונים

אתרופס אחתריית חגאניס לתרית
תנודיס תוסות יעבירולפ תאסר
תרודר תזת חזיתתזע נמדיוכזניז
בחולסות של שזחוס

ראשונים

ראשונים רזיר אחזית רמיסם
חמסח כמזח תסטוד תזוסות
לכזרזית שחזיתת חז/ ד רזותז
אחזיתם פל וזומת

ילדים אהובים, כאשר אתם לומדים תורה, תזכרו את הגבורים ללא שמות.
אתם החוליה החדשה בשלשלת הזהב של עם ישראל!
נודה לה' שנתן לנו תורת אמת!